

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

551.23

Hely

"1930"

Személy

Szerző:

Cím:

Szenzációs felfedezés a gellérthegyi gyógyvizek radium és thorium tartalmáról

Forrás:

Neuroti újság

Bp.

(Hely)

1930. IV. 31

(Idő)

(Köt. v. füz.) ((

Szenzációs felfedezés a gellérthegy gyógyvizek radium- és thoriumtartalmáról

Szédületes perspektiva nyílik meg Budapest gyógyfürdőváros jövődjét illetően – Mache bécsi egyetemi tanár tudományos megállapításai – Az idegenforgalom és a főváros fejlődése új nagy lehetőségek előtt áll

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) Budapest fejlődése, az idegenforgalom állandósítása s növelése, valamint a Budapest-Gyógyfürdőváros kialakulása szempontjából nagyjelentőségű felfedezés, illetőleg tudományos megállapítás történt. Mindenki, aki a főváros fejlődésének problémájával foglalkozik, jól tudja, hogy ennek a fejlődésnek lendülete elsősorban akkor remélhető, ha az átmeneti idegenforgalom helyett olyan érdeklődést tudunk biztosítani a főváros iránt, amely a külföldieket az esztendő minden szakában állandó tartózkodásra Budapestre vonzza. Ebből a szempontból a magyar tudomány, kiváltképpen pedig az orvostudomány, már régóta nagyjelentőségűnek tartja azt a tényt, hogy a budai forrásvidék déli részén, tehát a Gellérthegyben olyan források vannak, amelyeknek gyógyhatása kü-

lönösen magas értékű. Ezeknek a forrásoknak felhasználására és érvényesítésére egy igazi gyógyfürdőváros megteremtésével és kiépítésével Budapest olyan vonzerőt gyakorolna a külföldre is, hogy ennek eredményei szinte beláthatatlanoknak mutatkoznak.

Mindezek a feltételezések és lehetőségek most teljes realitást kaptak. Olyan jelentőségű esemény ez, amelynek fontossága túlnő a szenzáció keretén és amely kétségtelenül foglalkoztatni fogja úgy az állam kormányzatát, mint a fővárost, valamint a gazdasági köröket, mert egy egészséges beruházási politika alapjait szolgálják és mert ezeknek az istenadta erőknél felhasználása nagy eredményeket is biztosíthat.

Mache tanár megállapításai a gellérthegy gyógyvizek radium- és thoriumtartalmáról

A nemzetközi balneológia a gyógyforrások értékét Mache Henrik dr. bécsi tanár rendszere szerint méri. Mache professzor a bécsi technikai főiskola fizikai intézetének tanára, akinek tudományos tekintélye világhírű és akinek kutatásai a balneológia terén döntő jelentőségűek. Kivált nevezetesen Mache megállapításai az egyes gyógyforrások radiumtartalmát illetően.

Tudjuk, hogy a radiumtartalmú források nemcsak a reumatikus betegségek gyógyítására alkalmasak és nemcsak bizonyos belső betegségek gyógyulását idézik elő, de ezeknek a forrásoknak különösen jelentős a gyógyhatásuk a rákos megbetegedésekkel szemben is.

Mache professzor a legutóbbi időben a gellérthegy forrásmedencéjéhez tartozó Rácfürdő gyógyvizet vegyelemzte. Mache professzor kutatásai nemcsak a gyógyvizekre, hanem azok iszaptartalmára is kiterjedtek.

A vegyelemzés arra a meglepő és páratlan jelentőségű eredményre vezetett, hogy a világhírű professzor a gyógyvizekben radiumot és thoriumot talált. A vizsgálat pontos méréseket végzett a források igen magas értékű tartalmáról és a különböző ellenpróbák után is kétségtelenül bebizonyította, hogy a Rácfürdő forrásvízeiben lévő radium és thorium azokat a gyógyeredményeket biztosíthatja, amelyekkel más igen jelentős

es világhírű radiumos és thoriumos források rendelkeznek. Ezek után bizonyosra vehető, hogy ugyanezek a gyógyvizek a Gellérthegy és a Rudasfürdő gyógyvizeiben is megvannak.

Gellérthegy és a Rudasfürdő gyógyvizeiben is megvannak.

Mit jelentene Berlinben vagy Csikágóban ez a felfedezés?

Mache tanár megállapításai olyan szenzációsak és olyan fejlődés lehetőségét biztosítják, amelyek megkövetelik ennek a kérdésnek legalaposabb és legbehatóbb tanulmányozását.

Képzelnék csak el: Budapest az egyetlen világváros, amelynek forrásai, itt a Gellérthegy medencéjében, azt a lehetőséget biztosítják, hogy egy nagy város keretén belül alakulhat ki olyan világváros, amely a betegek tízezreit és százait vonzhatja magához. Ez a felfedezés azt jelenti, hogy a világ minden részéből a betegek nyilván szívesen és örömmel mennek olyan fürdőhelyre, amely számukra egy nagyváros érdekességét, szórakozását és olcsóságát is biztosítja.

Ez a perspektiva kétségtelenül kötelességeket is jelent. Mert képzelnék csak el, mit jelentene Berlinben, vagy Csikágóban ez a felfedezés? Képzelnék csak el, mit jelentene bármelyik világvárosra, hogy az idegenek olyan tömegét tudja magához vonzani, amely tömeg ott gyógyulást keres? Ez az idegenforgalom nem a fecskeszerek kirándulók raját jelenti, hanem azoknak érkezését, akik itt többhetes kurát töltenének.

Természetesnek kell tartanunk, hogy Mache tanár szenzációs megállapítása

után ezt a lehetőséget Magyarország is teljes mértékben érvényesíteni fogja és hogy a fővárosnak ezt a dús természeti kincsét megfelelő beruházásokkal és propagandával abban a mértékben aknázza ki, hogy a befektetett tőke bőségesen kamatozzék, sőt rendkívüli gyorsan teljesen megtérüljön és hogy a város forgalma olyan lendülethez jusson, amelynek mértéke nyilvánvalóan messze túlhaladja majd az idegenforgalmi reménysegeket.

Meg kell szerveznünk természeti kincseinket

A tudományos felfedezés hire, amely most pattant ki és amelyről ebben a formában mia dunk először részletes jelentést, a legnagyobb érdeklődést keltette. Az Est vasárnapi számának vezetőhelyén már foglalkozik a kérdéssel és ezeket mondja:

„Az öreg Rácfürdő nagy bizonyítványt kapott egy osztrák professzortól... Sehol a világon nem tudják a budai források csodálatos képességeit, mert mi ezt elhallgattuk. Nem magyaráztuk, nem hirdettük, nem kellettük a világ minden nyelvén. Élhetetlenek vagyunk és csak a gabonát tartjuk a föld kincsének, holott ez a sok remek forrás, ez is a föld kincse. A rádiumos források, amelyek konzerválják a testet, a forró források, amelyek gyógyítják a reumát, a keserű források, amelyek tisztítják a szervezetet s az a sok többi remek forrás, amely kitűnő gyógyvizekkel szolgál, hogy így azokat vagy fürdőjünk bennük s általuk megszabaduljunk nyavalyáinktól. Eljőnének ide is Ausztrália s az indiai szigetvilág gazdag emberei s az északi országok betegei, hogy meggyógyuljanak... Idegennek kell idejönni, hogy megmondja, milyen kincs a miénk. Az idegenforgalom még mindig csak tartalomnélküli szó Magyarországon, valami olyan dilettáns pepecselés, amit hozzá nem értő urak buzgón, de tehetőség nélkül folytatnak. Az óriási világvándorlási üzletbe még mindig nem vagyunk belékapcsolódva. Itt az idő, hogy megszervezzük természeti kincseinket, mert az kenyeret jelent a népnek. Az örökös siránkozás helyett ajánljuk és dicsérjük, de főképpen kereskedelmi élelmességgel és szolid megbízhatósággal értékesítsük, hasznosítsuk azt a sok jót, amit a természet adott s amit azért adott, hogy uriasan megéljünk belőle.“

A délutáni lap vezetőcikkének ezek a

megállapításai kétségtelenül kifejezik a közvéleménynek azt a felfogását, amely egyedül lehet helyes ebben a kérdésben. Valóban meg kell szerveznünk természeti kincseinket, mert ez kenyeret jelent a népnek. Amikor a munkanélküliség leküzdésére és a vállalkozás fellendítésére igen természetesen a beruházásokat választjuk és amikor erre a célra külföldi kölcsönöket is igénybe akarunk venni, akkor kétségtelenül elsősorban azokat a beruházásokat kell eszközölnünk, amelyeknek terhei később nem az adózó polgárságra hárulnak, hanem amelyek biztosítják a kamatozáson felül a befektetett tőke visszatérítését, sőt ezenfelül a nagyobb forgalmat és a fejlődés belátathatatlanná mértékét is eredményezik. Ebből a szempontból kell ennek a nagy tudományos felfedezésnek jelentőségét néznünk, mert nyilvánvaló, hogy a Budapest Gyógyfürdőváros megteremtése és kiépítése a Gellérthegy mellett olyan hasznos beruházás lesz, amely a legnagyobb mértékben kihát Budapest kereskedelmének fellendítésére is.

Nem arról a lehetőségről van itt szó, hogy ez a gyógyfürdő bizonyos számú vendéget hoz néha Budapestre, hanem Mache tanár megállapításai után kétségtelen, hogy ennek a gyógyforrásnak felhasználása és érvényesítése évenként sok tízezer állandó fürdővendég s idegen budapesti tartózkodását biztosítja. De emellett a haszon mellett bizonyos az is, hogy nemcsak a nemzeti jövedelem ilyen fokozódása várható, hanem a gyógyfürdő keretének megfelelő kiépítése megátolja a magyar közönség egy részének külföldi fürdőzését is. Hiszen ezek a rádiumos és thoriomos gyógyfürdők a magyar reumatikus, rákos és egyéb szenvedő betegek olyan tömegeinek enyhülését is nyújtanák és gyógyítását is eredményeznék, hogy már maga ez a perspektíva is a legnagyobb reménysegeket helyezné kilátásba. Mindaz a lehetőség, amely eddig az idegenforgalom szempontjából álomként ködlött, most a legnagyobb realitássá változik át, mert olyan világtekintély, mint Mache tanár, a maga megállapításaiban ennek a biztosítását meg is adta.

Mache tanár szeptemberben Budapestre érkezik és előadást tart

Mache Henrik professzor, értesülésünk szerint, szeptember hónapban Budapestre

érkezik és itt tudományos körök előtt előadást tart vizsgálatainak eredményéről. Mache tanár a legrészletesebben ismertetni fogja azokat a megállapításokat, amelyeket a rádium- és thoriumentartalmat illetőleg tett.

Mache tanár előadása iránt természetesen magyar tudományos körökben nagy az érdeklődés, de a közvélemény is a legnagyobb figyelemmel várja ennek az előadásnak eredményeit. Tudjuk, hogy Mache tanár vizsgálatai a világ legjelentősebb fizikai és orvosi folyóirataiban látnak napvilágot és felfedezése alkalmas lesz arra, hogy a külföld tudományos köreiből és orvosainak érdeklődését is felkeltse a gellérthegi rádiumos és thoriomos források iránt.

Ilyenformán természetes, hogy ha ezeknek a gyógyforrásoknak felhasználására a szükséges keret kialakul, akkor Budapestnek mint gyógyfürdővárosnak jelentősége egy csapásra meglesz az egész világon, mert ismeretes, hogy a hasonló fürdők nemcsak európai közönséget, hanem a világ minden tájának népeit is erősen vonzzák. Így azután nyilvánvaló, hogy ezután a felfedezés után az illetékes tényezőkre olyan feladatok várnak, amelyeknek végrehajtása a leggyorsabb eljárást kívánja meg. Itt egy nagy kincsről van szó, egy olyan páratlanul szenzációs felfedezésről, amelynek hordereje szinte megmérhetetlen és amelynek gazdaságpolitikai szempontokból is olyan hatása lehet, hogy ennek a kérdésnek sürgős megoldása aligha tűrhet halogatást. Természetesnek kell viszont tartanunk, hogy ez nem is történhetik meg. Hiszen a főváros fejlődésének nagy érdekei és legnagyobb lehetőségei fűződnek ehhez és bizonyos, hogy a kormányzat részéről is mindent el fognak követni, hogy ennek a tudományos vizsgálatnak gyakorlati eredményei mentől előbb hasznosíthatók legyenek.